

OPŠTINA BOTOVKA ORMA
16.3
32

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU po sucu ovog suda Lenki Čorić, kao sucu pojedincu u pravnoj stvari tužitelja CM-EXPERT d.o.o. Zagreb, Trg bana Josipa Jelačića 3, kojeg zastupa Maja Špoljarić, odvjetnica iz Varaždina, Kolodvorska 12, protiv prvotuženika PETRA PREBEGA iz Zagreba, Kneza Mutimira 1 i drugotuženika MONOLITE d.o.o. Zagreb, Kneza Mutimira 1, oba zastupana po Dariu Čehiću, odvjetniku iz Zagreba, Petrinjska 47, radi isplate 288.000,00 kn, nakon zaključene glavne rasprave održane dana 27. veljače 2003.g. u prisutnosti zamjenika punomoćnika tužitelja, zakonskog zastupnika tužitelja i punomoćnika tuženika

presudio je

I. Održava se na snazi platni nalog ovog suda sadržan u rješenju o ovrsi br. Ovrv-9104/2001 od 19. listopada 2001.g. kojim je naloženo tuženicima da u roku 3 dana plate tužitelju iznos od 288.000,00 kn sa zakonskim zateznim kamatama od 1. srpnja 1998.g. do isplate i iznos od 2.745,00 kn sa zakonskim zateznim kamatama od 1. srpnja 1998.g. do isplate, kao i troškove ovršnog postupka u iznosu od 10.599,00 kn sa zakonskim zateznim kamatama od 19. listopada 2001.g. do isplate.

II. Nalaže se tuženicima da tužitelju nadoknade parnične troškove u iznosu od 13.253,80 kn, u roku 8 dana.

Obrazloženje

Na prijedlog tužitelja ovaj sud je donio rješenje o ovrsi broj Ovrv-9104/2001 od 19. listopada 2001.g. na temelju vjerodostojne isprave - mjenice izdane dana 20. svibnja 1998.g. koju je izdao drugotuženik, kao trasant i prvotuženik, kao jamac, tužitelju kao remitentu na iznos od 288.000,00 kn, radi naplate tražbine u navedenom iznosu uvećano za troškove protesta u iznosu od 2.745,00 kn, zakonske zatezne kamate i troškove postupka.

Protiv rješenja o ovrsi tuženici su izjavili prigovor kojim to rješenje osporavaju u cijelosti s obrazloženjem da su doista preuzeli mjenične obveze, ali da posao radi kojega je mjenica izdana nije nikada realiziran. Osim toga, tuženici su izjavili prigovor zastare mjenične tražbine jer je mjenica izdana još 20. lipnja 1998.g., a protestirana 30. lipnja iste godine.

Nakon prigovora tuženika rješenje o ovrsi je stavljeno izvan snage u dijelu kojim je određena ovrha, a u dijelu kojim je naloženo plaćanje postupak je nastavljen kao povodom prigovora protiv platnog naloga (čl. 54. st.2. Ovršnog zakona).

U nastavljenom postupku tužitelj je ostao kod tužbenog zahtjeva tvrdeći da tražbina potječe iz osnovnog posla kojim je tužitelj za drugotuženika izradio feasibility studiju (dalje: studija) za projekt tvornice građevinskih elemenata od polistirena u Konjščini po tehnologiji drugotuženika. Ova studija je izrađena i predana drugotuženiku koji je potvrdio da je tužitelj izvršio sve ugovorene obveze. Kako drugotuženik nije

mogao dulje vrijeme platiti dogovorenu cijenu, izdao je tužitelju vlastitu mjenicu, kao osiguranje plaćanja i time ujedno priznao i dug iz osnovnog posla, pa je zastara prekinuta. Tužitelj smatra da ni mjenična tražbina nije zastarjela jer se radi o vlastitoj mjenici za koju je zakonom propisan zastarni rok od tri godine, računajući od dospelosti (čl. 111. st.3. Zakona o mjenici). Tužitelj smatra da tražbina nije zastarjela ni u odnosu na prvotuženika, kao mjeničnog jamca, avalistu, jer on odgovara kao i onaj za koga jamči (čl. 31.1. istog Zakona). Osim toga, tužitelj je osporio tvrdnje tuženika da se radi o fiktivnom pravnom poslu jer je u ugovoru naveden predmet ugovora i svi poslovi koje tužitelj treba obaviti, da je cijena ugovorena bez obzira na realizaciju posla i određena ovisno o složenosti i vrsti studije. Tako određenu cijenu drugotuženik je prihvatio i potvrdio da je tužitelj izveo sve ugovorene poslove.

Drugotuženik je, pak, ostao kod navoda iz prigovora, nije osporio zapisnik o primopredaji studije, ali je tvrdio da se radilo o fiktivnom pravnom poslu jer je među strankama stvarno bilo dogovoreno posredovanje, što je podrazumjevalo plaćanje naknade samo pod uvjetom da dođe do zaključenja osnovnog posla. Tvrdi da je cijena takvih studija mnogo manja od one navedene u ugovoru, koja je previsoko određena i trebalo je imati karakter posredničke provizije koja se ugovara tek za slučaj da se glavni posao realizira. Prvotuženik je, pak tvrdio da je mjenicu izdao zato što se u to vrijeme još nadao da će posao biti realiziran Na temelju takve činjenične osnove, prvo i drugo tuženik predlažu da sud tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan.

Sud je izveo dokaz uvidom u mjenicu s protestom (list 4 i 5), zapisnik od 27. svibnja 1997.g. (list 27) i ugovor za izradu feasibility studije za projekt pogona za proizvodnju montažnih elementata od polistirena u Konjšćini (list 31 do 34), a odbio je prijedlog tuženika za izvođenje dokaza saslušanjem stranaka i financijskim vještačenjem na okolnost utvrđivanja cijene za izradu studije jer izvođenje tih dokaza nije bilo potrebno za odluku suda u ovoj pravnoj stvari, a istodobno bi nepotrebno odugovlačilo postupak (čl. 10. ZPP-a).

Budući se ovdje radi o mjeničnom sporu drugotuženik kao izdavatelj mjenice može tužitelju kao imatelju mjenice, pored prigovora koji se odnose na samu mjeničnu obvezu, isticati i prigovore iz osnovnog posla, jer su oni istodobno i sudionici toga pravnog posla. Međutim, prvotuženik kao jamac, avalist (čl. 29. Zakona o mjenici) za ispunjenje mjenične tražbine ne može tužitelju isticati prigovore koji imaju temelj u njegovim osobnim odnosima s trasantom (arg. iz čl. 16. st.1 Zakona o mjenici). Stoga je u sporu između tužitelja i prvotuženika relevantan samo prigovor zastare mjenične tražbine.

Prigovor zastare mjenične tražbine nije osnovan Mjenica je izdana 20. svibnja 1998.g. s dospjećem na dan 30. lipnja 1998.g., a prijedlog za ovrhu kojim je prekinut tijek zastare podnesen je 21. svibnja 2001.g. Odredbom čl. 111. št.1. Zakona o mjenici određeno je da se na vlastitu mjenicu primjenjuju odredbe o zastari koje važe za trasiranu mjenicu, a odredbom čl. 112. st.1. propisano je da izdavatelj vlastite mjenice odgovara onako kako odgovara kao akceptant trasirane mjenice. Čankom 78. Istog Zakona propisano da mjeničnopravni zahtjevi protiv akceptanta zastaraju za tri godine, računajući od dospelosti, pa zastara nije nastupila jer je tužitelj prijedlog za ovrhu podnio 21. svibnja 2001.g., dakle, prije proteka trogodišnjeg zastarnog roka koji je počeo teći 30. lipnja 1998.g. (čl. 360. Zakona o obveznim odnosima). Također je neosnovan i prigovor zastare tražbine prema prvotuženiku, kao mjeničnom jamcu jer je člankom 111. st. 3. Zakona o mjenici propisano da se na vlastitu mjenicu primjenjuju odredbe toga zakona o avalu, pa tako i čl. 31. st.1. toga zakona koji propisuje da avalist odgovara onako kako odgovara onaj za kojega jamči. Kako zastara nije

nastupila u odnosu na drugotuženika, kao trasanta, nije zastarjela ni mjeničnopravna tražbina prema prvotuženiku, kao mjeničnom jamcu. Glede prigovora drugotuženika da pravni posao nije izvršen, među strankama nije sporno da su tužitelj i drugotuženik 16. svibnja 1997.g. sklopili ugovor za izradu feasibility studije za projekt pogona za proizvodnju montažnih elementata od polistirena u Konjšćini (dalje: ugovor). Radi se o studiji za utvrđivanje isplativosti određenog projekta. Tim ugovorom tužitelj se obvezao izraditi studiju, a drugotuženik se obvezao za te usluge isplatiti cijenu od 288.000,00 kn. Ovu cijenu drugotuženik je trebao platiti u tri rate, prvu 21. svibnja, drugu 31. svibnja i treću najkasnije do 30. lipnja 1997.g. Također nije sporno da je tužitelj ispunio svoju ugovornu obvezu u cijelosti i izrađenu studiju predao drugotuženiku. O tome su stranke sačinile zapisnik 27. svibnja 1997.g. koji je obostrano potpisan i u kojem izrijekom stoji da su preuzimanje materijala u cijelosti izvršene ugovorne obveze tužitelja. Iz odredaba ugovora jasno proizlazi namjera stranaka da ugovore cijenu za izrađenu i predanu studiju u iznosu od 288.000,00 kn, a člankom 9. ugovora stranke su predvidjele da su izmjene ugovora moguće samo u pisanom obliku. Ovu cijenu drugotuženik je trebao platiti u ugovorenom roku, neovisno o nastupanju nekih drugih činjenica. Stoga ovaj sud smatra da su neosnovane tvrdnje drugotuženika da su stranke dogovorile da će drugotuženik biti dužan platiti ugovorenu cijenu samo pod uvjetom da planirani projekt, za koji je tužitelj radio studiju, o isplativosti, bude realiziran.

Za osiguranje ispunjenja svoje obveze drugotuženik je izdao tužitelju vlastitu mjenicu, a isplatu mjenice o roku dospjeća jamčio je prvotuženik. Tužitelj je mjenicu dostavio na plaćanje Zavodu za platni promet, ali je mjenica ostala u cijelosti nenaplaćena zbog nedostatka sredstava na računu trasanta. Zbog toga je tužitelj 30. lipnja 1998. g. protestirao mjenicu kod javnog bilježnika Željke Maroslavac. Uvidom u protest mjenice od 30. lipnja 1998.g. razvidno je da troškovi protesta iznose ukupno 2.745,00 kn, a sastoje se od javnobilježničke nagrade u iznosu od 2.250,00 kn i troškova u iznosu od 495,00 kn.

Kao dužnik novčane obveze tuženik pored glavnice, duguje i zatezne kamate po stopi određenoj zakonom od dospjeća mjenice i troškova na ime protesta do isplate (čl. 277. st.1. Zakona o obveznim odnosima).

Temeljem navedenog proizlazi da je prigovor neosnovan, a tužbeni zahtjev osnovan, pa je sud temeljem čl. 451. st.4. ZPP-a platni nalog opisan u izreci presude održao na snazi u cijelosti.

O troškovima je odlučeno temeljem čl. 154. st.1. ZPP-a. Pored troškova određenih u ovršnom postupku, tužitelju su kao potrebni priznati troškovi za sastav jednog podneska i zastupanje na dva ročišta po 3.180,00 kn, što uvećano za PDV iznosi ukupno 11.638,80 kn (Tbr. 8/1, 9/1 i 42. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika), te izdaci za sudske pristojbe za ovu presudu u iznosu od 1.615,00 kn.

U Zagrebu, 27. veljače 2003.g.

Sudac:
Lenka Čorić v.r.

Zadovoljnost otpravka:
Jadranka Zelc

POUČKA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ove presude-rješenja, nezadovoljna stranka može uložiti žalbu Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske u roku od 8 dana od primitku presude-rješenja, a ulaže na putom ovog suda u 2 primjerka za Sud i po 1 za svaku protivnu stranku.